

Uttalande från de nordiska socialdemokratiska partiledarnas möte i Stockholm den 2 september 2016 inom ramen för SAMAK – Arbetarrörelsens nordiska samarbetskommitté

Oroliga tider kräver ledarskap och samanhållning

Världen har blivit mer orolig. Idag är det krig längs med Europas yttre gränser, spänningarna mellan öst och väst har ökat och vi lever med ett konstant terrorhot. I Europas närområde ser vi problem kopplade till korruption, vanstyre, demografi och låga oljepriser. De är grogrund för radikaliserings och konflikter – och de tvingar människor på flykt.

Den politiska situationen i Europa är också oklar. Brexitomröstningen var ett uttryck för en förtroendekris, en känsla av otrygghet och orättvisor. Många briter är arbetslösa, påverkas av social dumping och känner oro över en stor invandring. De konservativa har under de senaste tio åren lyckats att försvaga fackföreningsrörelsen och minska det gemensamma ansvaret genom privatiseringar i offentlig sektor.

Norden är inte Storbritannien men det som tar lång tid att bygga upp kan ta kort tid att riva ner. Under de åtta år som den svenska borgerliga regeringen hade makten ökade ojämlikheten mest i Sverige av alla länder i OECD.

Projektet NordMod 2030 tydliggjorde den nordiska modellens goda resultat och stora möjligheter men visade också på behovet av förnyelse. Det krävs ett kontinuerligt arbete för att skapa en god näringslivsutveckling och fler arbetstillfällen. Vi bör – och kan – göra skillnad inom klimatområdet. Det är ett arbete som inte kan vänta, det måste vara uthålligt och långsiktigt.

Välfärden, som förskolor, skolor och valfrihet, måste försvaras. Och inte minst, måste vi bevara och utveckla det organiserade arbetslivet som är ett fundament för några av de viktigaste delarna av de nordiska samhällena: små skillnader mellan människor, hög sysselsättning, jämställdhet och maktbalans mellan arbete och kapital.

Vi måste säkerhetsställa att vi har en stabil och sund ekonomisk utveckling, rättvis fördelning och att alla har möjlighet att göra sin röst hörd.

När politiska ledare eldar på oro och rädsla istället för att visa vägen från problemen, så ska vi bemöta rädslans orsaker med motargument – men också använda politiken till att bekämpa orsakerna till fruktan: arbetslöshet och låga löner, dålig infrastruktur och växande ekonomiska skillnader.

Vid vårt möte den 2 september vill vi särskilt framhålla att:

Norden står stark men den internationella utvecklingen skapar oro även här som kräver ledarskap och nya satsningar.

Vi vill:

- (1) inom ramen för SAMAK öka kontakterna och samarbetet kring utrikespolitiska frågor och kring vidareutveckling av det nordiska samarbetet
- (2) stärka de löpande kontakterna i SAMAK om det som behandlas inom EU och se över möjligheterna till ett närmare nordiskt samarbete för att främja förslag i EU och EES.
- (3) öka dialogen inom SAMAK för en tydligare och mer proaktiv nordisk profil i det internationella samtalet.

Vi ska vidareutveckla och stötta den nordiska modellen med sin unika kombination av effektivitet, utjämning, likvärdighet och tillit mellan människor. Den är den viktigaste resursen för de nordiska länderna i arbetet för att klara ekonomisk omställning och arbete till alla. Vi är eniga om:

- (1) att en grundförutsättning för integration av flyktingar och asylsökande är att de snabbt kommer ut på arbetsmarknaden eller i arbetslivsrelevant utbildning. Tillräckliga språkkunskaper, som gärna kan utvecklas parallellt med jobb eller jobpträning, spelar en huvudroll för att säkra en positiv integration i arbetslivet.
- (2) att vi ska arbeta vidare med en politik för det nya arbetslivet, bl. a. i ljuset av ny teknik och delningsekonomin

Mot bakgrund av en rapport från en expertgrupp inom SAMAK är vi överens om följande principer för en lyckad integration på arbetsmarknaden av flyktingar, asylsökande och andra utsatta grupper:

Vi tar vår utgångspunkt i parollen ”Gör din plikt – kräv din rätt”. Bottenplattan är demokrati, rättsstat, universella mänskliga rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och ekonomisk utjämning.

Vi väljer arbets- och kompetenslinjen, inte låglönelinjen, för att sätta utsatta grupper i arbete.

Vi vill se en snabb utvärdering av asylsökandes meriter och önskemål om jobb för att kunna erbjuda dem ett arbete eller nödvändig utbildning.

Vi vill föra en aktiv och samlad politik för utjämning i samhället och accepterar inte en utveckling mot områden med omfattande ekonomiska och sociala problem.

Vi ska arbeta för en öppen och respektfull debatt i det offentliga rummet

Vi ska stärka arbetsmarknadens parter och trepartssamarbetet

Vi vill se extra satsningar för jämlikhet